

ANMELDELSE DIDAKTIK 31. okt. 2018 | kl. 07:57

På opdagelse i den didaktiske forsknings overdådige eksperimentarium

Af: *Helge Christiansen*

En række artikler om almen- og fagdidaktik er samlet i en omfattende bog. Der er god grund til at følge invitationen i den til at deltage i dens undersøgende og afsøgende tilgang til et forskningsområde, som blomstrer, men som også er præget af en nyt felts manglende stabilitet og afgrænsning.

Fakta

Titel

Didaktik i udvikling

Pris

349,95

Sider

384

Forlag

Forlaget Klim

"Didaktik i udvikling" er relevant og spændende for alle undervisere, selv om den egentlig taler fra forsker til forsker.

Sigmund Ongstad, Oslo Metropolitan University, gør i en af bogens artikler også opmærksom på, at der er et kommunikationsproblem mellem de forskellige niveauer i didaktikken. Han taler om tre niveauer: tanke, tekst og teori, som forenklet fortalt omhandler lærerens praksisniveau, læreruddannelsesniveaue og forskningen. Der er for lidt kommunikation mellem de forskellige niveauer, og ofte lyttes der fra administrativt og politisk hold kun til forskernes niveau.

Bogen er vanskeligt tilgængelig for lærere i praksis. Men forskere skal også i deres skrifter kunne kommunikere med hinanden i et fagsprog, som er henvendt til andre forskere, og det er et sådant sprog, bogen er præget af. Forhåbentlig bliver kommunikationen på de to andre niveauer ikke glemt. Bogen bruger imidlertid mange eksempler fra forskning i folkeskolens og gymnasiernes praksis. En af bogens kongstanke er netop at skabe en didaktik, som er kommunikativ.

Fagdidaktik og almindidaktik skal være meningsorienteret, "det vil sige, at den er optaget af didaktisk kommunikation mellem og fortolkningsevne hos forskere, lærere, forældre, meningsdannere og politikere". Den skal ikke fastsætte normer, men skabe en ramme om refleksion og dialog og være bevidst om normerne og værdierne bag de valg, der træffes.

Hovedmændene bag bogen er ansat på Institut for Kulturvidenskaber, Syddansk Universitet, og har gennemført en række etnografiske forskningsprojekter både i folkeskolen og hele vejen op til universitetet. De er samlet under overskriften "Faglighed og skriftlighed". De beskriver elevens og studerendes skriveudvikling og ser den i sammenhæng med deres generelle identitetsudvikling. De handler også om dyrkelse af skriftlighed i alle fag og om sammenlignende fagdidaktik. Hovedvægten i projektet ligger ikke i folkeskolen, men har alligevel generel interesse for alle undervisere.

Bogen er inddelt i fire hoveddele: 1. Indholdsdimensionen i didaktik, 2. Didaktikkens former, 3. Didaktisk organisering og 4. Normativitet i didaktikken.

I første del beskriver Ane Qvortrup forholdet mellem almindidaktik, fagdidaktik og områdedidaktik. Hendes nøglebegreber er komplementaritet og eklekticisme. Fagdidaktik, almindidaktik og områdedidaktik er forskellige perspektiver, der ikke skal konkurrere med hinanden, men supplere og inspirere hinanden. Didaktik har primært med kommunikation og fortolkningsprocesser og fortolkningsevne at gøre. I hendes artikel præsenteres en model til en sådan tænkning.

Under afsnittet "Didaktikkens former" er der artikler om faglig mundtlighed, elevernes forsøgsvisse tilnærmelse til en accepteret norm og disse udtryks forhold til begrebet kreativitet, en narrativ tilgang og multimodalitetens betydning for fagdidaktisk forskning. Et gennemgående træk i beskrivelserne er, at eleverne og de studerende lærer mest ved selv at eksperimentere sig frem til deres viden – dog i balance med lærerens præsentation og modellering.

Under "Didaktikkens organisering" udvides didaktikbegrebet til den sociale og politiske kontekst. Afsnittet "Skoler og ledelse af kapacitetsopbygning" fik det til at løbe koldt ned ad ryggen på mig. Det økonomiske pres fra Finansministeriet og OECD's ønske om effektivitet og harmonisering presser gymnasiet. Inden for denne ramme skal lærere og ledelse i fællesskab formulere en didaktik, der også tilgodeser faglig kvalitet og pædagogik.

I bogens fjerde hovedafsnit er der en artikel om testning af Jeppe Bundsgaard. Lærere og skolemyndigheder ved alt for lidt om testning og drager derfor ofte forkerte eller mangelfulde konklusioner ud fra dem. De kender ikke testenes kontekst og svagheder.

En mangfoldighed af initiativer og forskningsprojekter præsenteres i denne bog. Men som sagt er den først og fremmest forskeres indbyrdes kommunikation, selv om den også vil kunne bruges af lærer og ledere i folkeskolen.

Vandkunsten 12, 1467 Kbh K,
tlf 3369 6300, folkeskolen@folkeskolen.dk